

MEMO

AAN De veertien burgemeesters van Twente
VAN Voorzitter veiligheidsregio
DATUM 27 november 2020
ONDERWERP Adviesmemo Carbidschieten 2020

Adviesmemo Carbidschieten 2020

Aanleiding

De verkoop- en het afsteken van vuurwerk wordt de komende jaarwisseling verboden. Vanuit de noodzaak om de verhoogde werkdruk in de zorg niet verder op te laten lopen, is besloten tot dit verbod. Carbid is geen vuurwerk als bedoeld in het Vuurwerkbesluit en valt niet onder het door het kabinet aangekondigde vuurwerkverbod.

In relatie tot Covid-19 is het risico bij het carbidschieten, naast verstoringen van de openbare orde en 'reguliere' risico's, dat de coronaregels niet worden nageleefd, het gaat dan specifiek om¹:

- Verbod op in een openbare plaats of plaatsen in de buitenlucht op te houden in groepsverband met meer dan 4 personen
- Verbod om evenementen te organiseren, te laten organiseren, te laten plaatsvinden of daaraan deel te nemen
- Verbod om zich in de publieke ruimte op te houden zonder tot de dichtstbijzijnde persoon een afstand aan te houden van ten minste 1,5 meter.

Hierop kan worden gehandhaafd op basis van de Tijdelijk wet maatregelen Covid-19.

Een ander risico is dit jaar een toename van het aantal (onervaren) carbidschutters. De verkoop van carbid is reeds gestegen. Carbid wordt door velen gezien als een vervanger van vuurwerk met daarbij het risico op een toenemend aantal slachtoffers door het onveilig afschieten van carbid.

Om bovenstaande redenen is het advies het carbidschieten strikter te reguleren en alleen op 31 december tussen 10.00-16.00 uur buiten de bebouwde kom en met inachtneming van de Covid-regels toe te staan.

In het regionaal crisisteam van 16 november is besloten dat Twente kiest om het Carbid schieten te reguleren op basis van 'Nee, tenzij..' en te kiezen voor één Twentse lijn in de uitwerking van de aanvullende voorwaarden.

In het veiligheidsberaad van 23 november zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

Bovenstaande leidt tot het voorstel om de volgende uitgangspunten te hanteren:

- Afspraken landelijk, regionaal en/of lokaal zijn gericht op het niet (verder) laten oplopen van druk op de medische zorg en handhavingcapaciteit;
- Carbidschieten mag worden toegestaan mits er voldoende aandacht is voor toezicht op de naleving van regelgeving in relatie tot carbidschieten en Covid-19 maatregelen;
- Carbidschieten mag worden toegestaan mits er sprake is van een goede infrastructuur en afspraken met organisatoren. Indien nodig kan de APV worden aangepast middels een spoedprocedure;
- Per regio wordt bepaald of een regionaal afgestemde lijn nodig is of elke gemeente afzonderlijk de afspraken bepaalt;
- Afstemming vindt plaats in de (inter)lokale driehoek en de crisisorganisatie over de exacte invulling;
- Er vindt landelijke en regionale afstemming plaats over de communicatieboodschap, die gericht is op veiligheid, het naleven van de Covid-maatregelen en waarbij aandacht is voor de verschillen die er zijn tussen regio's en gemeenten. Het advies is om hierin de BOCK-campagne leidend te laten zijn.

¹ Hierbij aan we uit van de huidige COVID-19 maatregelen, dit kan uiteraard nog veranderen.

Juridisch kader

De Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) treedt 1 december in werking. Bepalende elementen in deze wet die verband houden met carbidschieten zijn groeps grootte, het verbod op evenementen en de veilige afstand. Dit in lijn met de regels in de huidige noodverordening Covid-19. De burgemeester is bevoegd en ook gehouden om toezicht te houden op de naleving van de Twm en indien nodig handhavend op te treden tegen overtredingen.

De Minister van VWS kan echter bepalen dat de voorzitter veiligheidsregio bevoegd is en er hiermee een rol is weggelegd voor de crisisorganisatie als het gaat om afstemming en advisering. De voorzitter blijft in algemene zin belast met de bestrijding van de epidemie door de coördinerende rol. Het regionaal crisisteam blijft van waarde bij afstemming over de inzet van lokale bevoegdheden.

Carbidschieten is in basis in vrijwel alle Twentse gemeenten verboden waarbij er op bepaalde momenten en onder voorwaarden een vrijstelling geldt (zie bijlage 2). In de Twentse gemeenten is carbidschieten in de APV gereguleerd. Aanvullende maatregelen dienen in eerste aanleg via de APV te worden geregeld. Dit kan via een (spoed)procedure waarin op basis van een besluit in de gemeenteraad wijzigingen worden doorgevoerd in de APV.

Handhaving

Het handhaven van de openbare orde is tijdens de jaarwisseling een belangrijk thema. Er wordt extra druk op de handhaving verwacht door incidenten rondom vuurwerk en de Covid-19 maatregelen. Daarnaast kan er mogelijk sprake zijn van een anti-overheidssentiment. De politie richt zich op de openbare orde en veiligheid en neemt hierin de Covid-19 maatregelen mee. Dit gebeurt in samenwerking met de boa's. De maatregelen in relatie tot carbidschieten kunnen in dit pakket worden meegenomen. De prioritering en inzet van boa's en politie zijn onderwerp van gesprek in de lokale driehoek.

Communicatie

Wat betreft het veilig afsteken en de coronarichtlijnen hebben we in de communicatie allemaal dezelfde boodschap. Veiligheidsregio Twente haakt aan bij de bestaande BOCK-campagne 'Wie is de Bock', ww.wieisdebock.nl. Dit is een bestaand initiatief (2015) vanuit het noorden van het land, dit jaar sluiten meerdere regio's hierbij aan. De campagne heeft als voornaamste doel inwoners voor te lichten over het veilig schieten van carbid. De campagne bestaat uit flyers en visuals, met ruimte voor regionale invulling. De aftrap van de campagne is op 7 december.

Daarnaast zal de nadruk liggen op:

- De boodschap dat je niet moet gaan carbid schieten als je dit nog nooit hebt gedaan en
- Op de coronarichtlijnen (zoals maximaal aantal mensen)

Advies

Gezien het bijzondere karakter van dit jaar adviseert de voorzitter veiligheidsregio, na raadpleging van het regionaal crisisteam, ten aanzien van carbidschieten het volgende:

- Carbid schieten te reguleren op basis van 'Nee, tenzij..'
- Eén Twentse lijn te hanteren in het kader van eenduidigheid, communicatie en handhaving conform besluit van het regionaal crisisteam van 16 november.
- De Algemene Plaatselijk Verordening in alle gemeenten te wijzigen conform het voorstel in bijlage 1. Dit betekent concreet:
 - Het tijdsblok voor vrijstelling te beperken tot de periode van daglicht op oudejaarsdag: 31 december van 10.00 uur tot 16.00 uur.
 - Een meldingsplicht in te stellen waarin melder (digitaal) aangeeft onder welke omstandigheden geschoten gaat worden. En dat de melder zich conformeert aan de Covid-19 regels (zie bijlage 3).
 - De vrijstelling voor carbidschieten alleen te verlenen buiten de bebouwde kom met een bus met een inhoud van ten hoogste 30 liter.
- Afspraken te maken in de lokale driehoek m.b.t. handhaving en vanuit het regieteam handhaving van de VRT extra toezichtscapaciteit in te zetten op de controle van de naleving.

Bijlage 1: Tekst voorgestelde APV

Afdeling 13a. Carbidschieten

Artikel 2:74 Begripsomschrijvingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. bus: een al dan niet originele melkbus, of een andere bus van staal of ijzer, een container, een opslagvat, een buis of een ander daarmee gelijk te stellen voorwerp;
- b. carbidschieten: het in een bus op explosieve wijze verbranden van acetyleneegas afkomstig van een reactie tussen carbid (calciumacetylide) en water of van een gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen.

Artikel 2:75 Vrijstelling verbod

1. Carbidschieten in de open lucht is verboden.

2. Het in het eerste lid gestelde geldt niet indien carbidschieten plaatsvindt op 31 december tussen 10.00 en 16.00 uur buiten de bebouwde kom, mits:

- a. daarbij gebruik wordt gemaakt van een bus met een inhoud van ten hoogste 30 liter
- b. daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat daardoor gevaar, schade of hinder kan optreden voor personen of voor de omgeving;
- c. degene die het carbidschieten verricht, een schriftelijke toestemming daartoe kan overleggen van de eigenaar van het terrein van waaraf wordt geschoten;
- d. de plaats op het terrein van waaraf wordt geschoten is gelegen:
 1. op een afstand van ten minste 75 meter van woonbebouwing;
 2. op een afstand van ten minste 150 meter van inrichtingen voor de intramurale zorg;
 3. op een afstand van ten minste 150 meter van in gebruik zijnde voorzieningen voor het houden van dieren;
 4. op een afstand van ten minste 500 meter van een vogelbeschermingsgebied;
- e. wordt geschoten in een richting welke tegengesteld is aan de richting waarin de dichtstbijzijnde woonbebouwing is gelegen;
- f. het vrijschootsveld ten minste 75 meter is en hierin geen verharde openbare wegen of paden liggen;
- g. er geen busdeksels of andere gevaarzettende voorwerpen worden weggeschoten;
- h. het gebruik van (voet)ballen of andere afsluitingen zodanig is dat daardoor geen schade aan mens, dier of goed kan worden veroorzaakt;
- i. het terrein van waaraf wordt geschoten is afgezet met linten of ander vergelijkbaar materiaal;
- j. binnen een cirkel met een straal van 100 meter rond de plaats waar het carbidschieten plaatsvindt, in totaal niet meer dan zes bussen voor het carbidschieten worden gebruikt dan wel gebruiksklaar voor carbidschieten aanwezig worden gehouden;
- k. de bussen zodanig stevig in de bodem, in een frame of op andere wijze zijn verankerd, dat terugslag wordt voorkomen;
- l. het carbidschieten plaatsvindt door een persoon van ten minste 16 jaar oud die niet verkeert onder invloed van alcohol of andere psychotrope stoffen;
- m. teneinde de veiligheid van het publiek en de eigen veiligheid te waarborgen, toezicht op het carbidschieten wordt gehouden door ten minste één persoon van ten minste 18 jaar oud die niet verkeert onder invloed van alcohol of andere psychotrope stoffen;
- n. hiervan ten minste 48 uur voorafgaand aan 31 december van gebruik melding is gedaan aan het college.

Artikel 2:76 Bij zich hebben van carbid

1. Het is verboden op of aan de weg carbid bij zich te hebben op andere dagen dan op 31 december tussen 10.00 en 16.00 uur.

2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op degenen aan wie carbid is afgeleverd, gedurende de tijd die nodig is om thuis te komen, noch op degene die aannemelijk maakt dat hij het carbid nodig heeft in de uitoefening van beroep of bedrijf.

Artikel 2:77

Aanwijzing gebieden zonder vrijstelling. Het college kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast of in het belang van de natuurbescherming, een of meer gedeelten van de gemeente of een of meer bepaalde plaatsen aanwijzen waar het gestelde in artikel 2:76 niet van toepassing is.

Artikel 2:78 Ontheffing

Het bevoegde bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het in het artikel 2:75 lid 1 gestelde verbod.

Artikel 2:79 Toepasselijkheid

Deze afdeling is niet van toepassing voor zover de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

Bijlage 2: Overzicht APV regelingen gemeenten mbt Carbid

Gemeente	Toegestaan op	Voorwaarden
Losser	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 50 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 150 meter van zorginstellingen - > 150 van opvanglocaties dieren
Borne	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 50 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - < 10 bussen in straal 100 meter
Twenterand	31/12 of de zaterdag ervoor als het op een zondag valt	<ul style="list-style-type: none"> - Max 60 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 100 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - < 10 bussen in straal 100 meter
Enschede	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 50 liter bus - Niet georganiseerd toegestaan (wordt gezien als evenement) - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied
Dinkelland Tubbergen	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 50 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 150 meter van zorginstellingen - > 150 van opvanglocaties dieren - < 6 bussen in straal 100 meter
Haaksbergen	31/12 en 1/1 tussen zonsopgang en zonsondergang	<ul style="list-style-type: none"> - Niet toegestaan in bebouwde kom en natuurgebieden
Wierden	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 100 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - Gebied afgezet met hekken of lint
Hengelo	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 150 meter van zorginstellingen - > 150 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied

		<ul style="list-style-type: none"> - Gebied afgezet met hekken of lint
Hellendoorn	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Max 30 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - < 10 bussen in straal 100 meter
Almelo	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 50 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - Gebied afgezet met hekken of lint - < 10 bussen in straal van 100 meter
Oldenzaal	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 150 meter van zorginstellingen - > 150 van opvanglocaties dieren - Gebied afgezet met hekken of lint
Hof van Twente	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur Niet toegestaan binnen bebouwde kom	<ul style="list-style-type: none"> - Buiten bebouwde kom max 50 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied - Max 10 bussen in straat van 100 meter
Rijssen Holten	31/12 10.00 uur – 1/1 02.00 uur	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen bebouwde kom max 1 liter bus - Buiten bebouwde kom max 30 liter bus - > 75 meter van wegen/paden - > 75 meter van bebouwing - > 300 meter van zorginstellingen - > 300 van opvanglocaties dieren - > 500 meter vogelbeschermingsgebied

Bijlage 3: Meldingsformulier Carbidschieten

Persoonlijke gegevens

Voor- en achternaam:

Straatnaam en huisnummer

Postcode en woonplaats

Telefoonnummer

Emailadres

Gegevens carbidschieten

Straatnaam

Straatnaam en Huisnummer*

Postcode*

Plaatsnaam

Omschrijving locatie waar u wilt gaan carbidschieten

Aantal bussen

Schietrichting

Eigenaar perceel

Of u eigenaar bent van het perceel

Indien van toepassing of u toestemming heeft van de eigenaar van het perceel

Toestemmingsverklaring gebruik terrein (door melder mee te sturen)

Covid-19 maatregelen

Ik verklaar hierbij kennis te hebben genomen van de COvid-19 maatregelen en er op toe te zien dat deze worden gerespecteerd en nageleefd gedurende het door mij gemelde carbid-schieten.

Datum, plaats en handtekening

.....